

Cognitieve Adaptatie Training

Verbeteren van dagelijks functioneren van langdurig opgenomen patiënten

Marijke Slager

Verpleegkundige

Johanna Oosterhuis

Verpleegkundige

Annemarie Stiekema

Psycholoog, promovendus

Introductie

- Verbeteren van dagelijks functioneren
- Ontwikkeld voor mensen met schizofrenie
- Onderzoek naar CAT als verpleegkundige interventie bij langdurig opgenomen patiënten

- Vandaag: CAT als interventie

Wat is CAT?

- Werken aan dagelijkse problemen
 - Zelfstandigheid, onafhankelijkheid
- Interventie: hulpmiddelen in de eigen leefomgeving ter ondersteuning van activiteiten
- Afhankelijk van de problemen van de patiënt
 - Specifieke dagelijkse probleemgebieden
 - Cognitieve problemen
 - Gedragstype

Algemene hulpmiddelen

- Grote kalender
- Wekkers
- Bordjes
- Checklist
- Benodigde spullen (voor ADL)

Dagelijkse checklist	zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag
Datum							
1. Heb ik al gedoucht?							
2. Heb ik mijn tanden geïpoetst?							
3. Heb ik deodorant gebruikt?							
4. Heb ik me aangekleed?							
5. Heb ik ontbeten?							

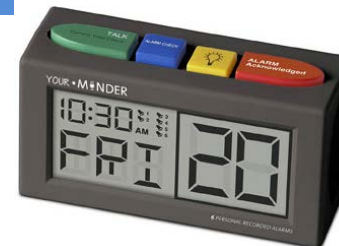

VIEZE WAS IN DE WASMAND

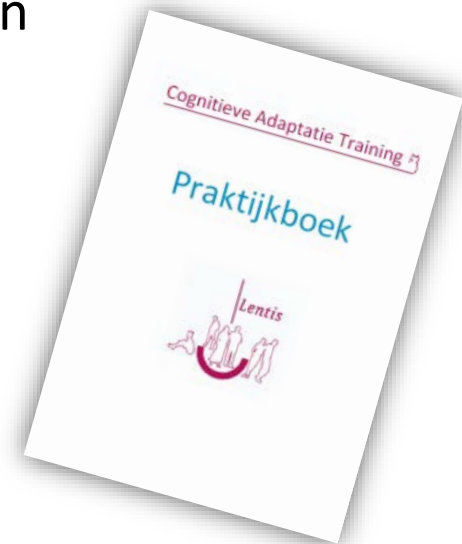
IK GA ELKE DAG

1. Douchen
2. Schone kleding aantrekken
3. Tandepoetsen

Specifieke problemen

- Douchen
 - Aankleden
 - Mondverzorging
 - Make-up
 - Toiletgebruik
 - Huishouden
 - Eten/tafelvaardigheden
 - Wassen
 - Boodschappen
 - Vervoer
 - Beheer van geld
 - Beheer van medicatie
 - Sociale vaardigheden
 - Vrijetijdsbesteding
 - Werkvaardigheden
 - Oriëntatie
- CAT start met één of twee doelen

Cognitieve stoornissen

- Executieve functies
 - Plannen van doelgericht gedrag
 - Volgorde aanbrengen in gedachten en gedrag
 - Monitoren van eigen vooruitgang
 - Flexibel kunnen denken
 - Doelgericht gedrag volhouden tijdens afleiding
 - Irrelevant of ongepast gedrag onderdrukken

Vertrek 06:46 → Aankomst 09:21
Donderdag 21 mei 2015 [Koop kaartje](#)

i Dit reisadvies houdt geen rekening met wijzigingen in de treindienst op de dag zelf. Plan voor een actueel reisadvies uw reis vlak voor vertrek.

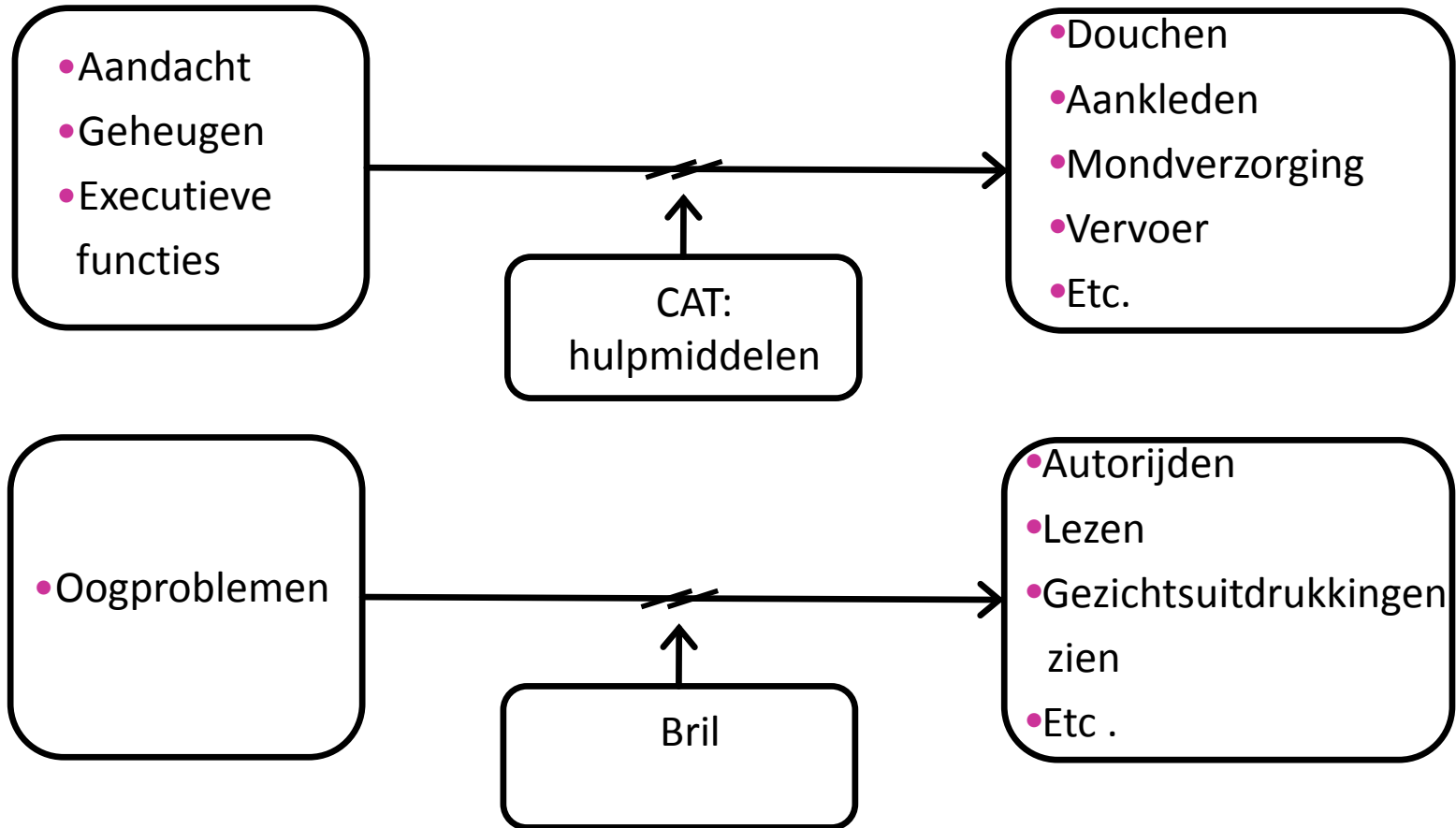
Tijd	Station / Halte	Spoor	Richting	Reisdetails	Prijs
06:46	Groningen	4b	Den Haag Centraal	Intercity (NS)	
07:43	Zwolle	3a			
07:48	Zwolle	5	Rotterdam Centraal	Intercity (NS)	
08:41	Utrecht Centraal	8			
08:53	Utrecht Centraal	15	Heerlen	Intercity (NS)	
09:21	's-Hertogenbosch	6a			

[Toon tussenstations](#) [Toon stationsinformatie](#) Totaal € 25,50

enda
© 2015 NS / ProRail

- Slecht vs. redelijk executief functioneren

Hoe werkt CAT?

Gedragstype: apathie

- Lusteloosheid
- Onverschilligheid
- Gebrek aan motivatie
- Gebrek aan initiatief

“Lui”

“Zou het wel kunnen als hij maar probeerde”

“Niet vooruit te branden”

“Ziet het werk niet”

“Die man ligt de hele dag alleen maar op bed, daar erger ik mij al jaren aan”

“Volgens mij is ‘ie hartstikke gelukkig op die bank, want daar ligt ‘ie altijd”

Compensatiestrategie apathie

- Aansporen tot gedrag (makkelijker maken om met gedrag te beginnen)
- Ondersteunen van de volgorde van verschillende stappen (makkelijker maken om met de verschillende stappen te beginnen)

→ Voorbeelden Marijke en Johanna

Gedragstype: disinhibitie

- Snel afgeleid
- Ongeremd

“Kan zijn hoofd er niet bijhouden”
“Maakt nooit iets af”
“Warhoofd”
“Onbetrouwbaar”

Compensatiestrategie disinhibitie

- Omgeving gebruiken om activiteiten te stimuleren (aandacht richten op de activiteit)
- Afleiding wegnemen

→ Voorbeeld aankleden

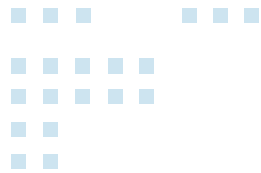

Mogelijke combinaties

	Apathie	Disinhibitie	Gemengd
Redelijk executief functioneren	Apathie/redelijk	Disinhibitie/redelijk	Gemengd/redelijk
Slecht executief functioneren	Apathie/slecht	Disinhibitie/slecht	Gemengd/slecht

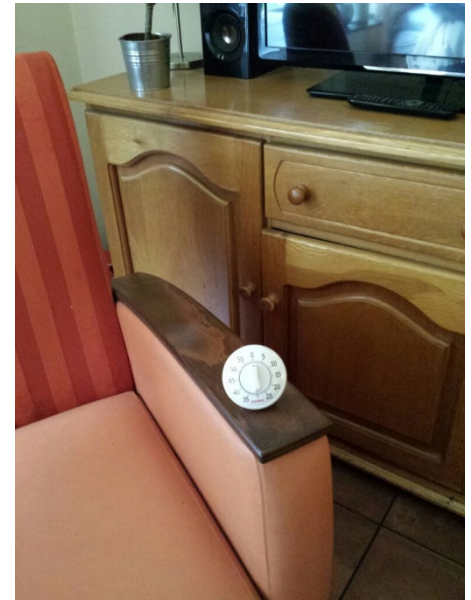
→ Basis voor interventies/hulpmiddelen in te zetten voor persoonlijke doelen.

Voorbeelden van CAT in de praktijk

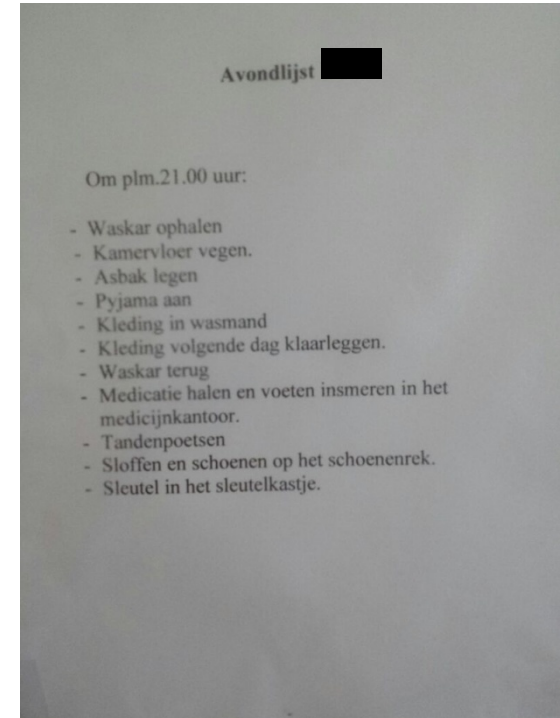
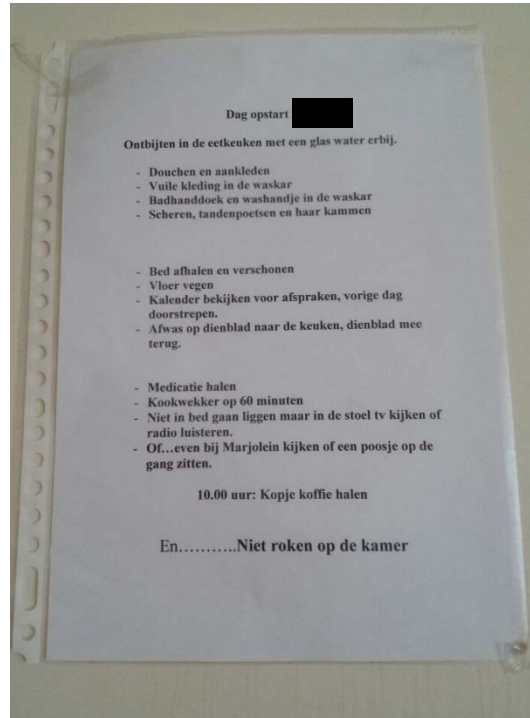
CAT-interventies dhr. K I

- Gedragstype: apathie
- Niveau van executief functioneren: slecht
- Interventiegebieden
 - Oriëntatie
 - Weekprogramma met vaste activiteiten
 - Kalender voor afspraken zoals tandarts, pedicure, huisarts, etc.
 - Dagactiviteiten
 - Dhr. K: “De hele dag in bed word je ook niet beter van”
 - Eerste stap: proberen meer uit bed te zijn

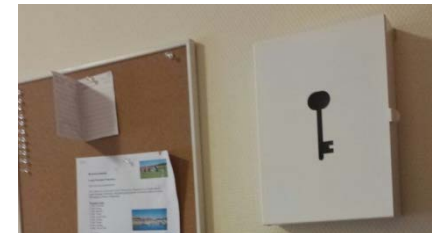

CAT-interventies dhr. K II

- Interventiegebieden
 - Zelfzorg (ADL & HDL)
 - Ochtendlijst
 - Avondlijst

→ Door CAT bedenk je steeds nieuwe interventies

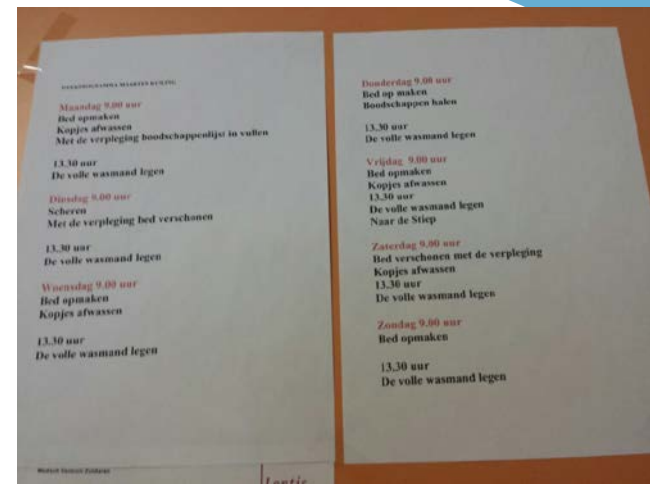
CAT-interventies dhr. M I

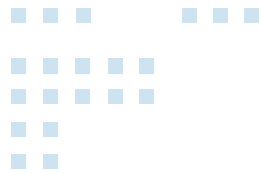
- Gedragstype: apathie
- Niveau van executief functioneren: redelijk
- Interventiegebieden
 - Beheer van geld
 - Kopen van ongezonde boodschappen van medebewoners voor veel geld
 - Maatstreep voor de ranja op longdrinkglas
 - Sparen voor vakantie
 - Vervoer: wens tot zelfstandig leren reizen
 - Leren gebruiken ov-kaart
 - Sparen

CAT-interventies dhr. M II

- Interventiegebieden
 - Huishouden
 - Opruimen van rondslingerende vuile (vaak omklede i.v.m. knoeien)
 - Wasmand legen
 - Kopjes afwassen
 - Klokkijken tijdens tandenpoetsen

Bedankt!